პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტის და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ДЕЛО ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

3 აგვისტო, ხუთშაბათი, 1989 წ.
№ 149 (10 068) ● ფასი 3 კაპ.

გაზეთი 1934 წლის 13 აპრილიდან

ქართველი გოგონები — ევროპაში პირველები!

ევროპის ულამაზესი გოგონა

ისე მოხდა, რომ მოვლდონისთვის სახელოვანი ტრადიცია ჩვენთან ქალებმა დაამკვიდრეს: უკვლას მოეხერხებინა ლუბა ასათიანს და, განსაკუთრებით, მოსკოვის ოლიმპიადის ჩემპიონის ქეთევან ლოსაბერიძის შესანიშნავი გამარჯვებების შემდეგ. ამ გზაზე სწორ ერთხანს შეფერხდა, ახლა კი ეს საქმე ისეთი პირი უჭირან, აღარიდნელი ქალით იწყება ტრადიცია ალორძინება — ქართველმა გოგონებმა ეს.ესაა გაიმარჯვეს ევროპის იუნიორთა ჩემპიონატში

გრძელდება ჩვენი მშვილდოსანი გოგოების წლევანდელი სეზონის შესანიშნავი წარმატებები. IV საკავშირო ახალგაზრდულ თამაშობებში გამარჯვების შემდეგ მათ ევროპის იუნიორთა ჩემპიონატშიც ისახელეს თავი. ეს შეჯიბრება ლონდონის ქვარტალში ჩატარდა.

ნატო ნასარიძემ ჩემპიონატში ვერცხლის შედეგი დაიმსახურა, ხოლო ჩვენი ქვეყნის ნაკრებმა, რომელშიც ნასარიძის გარდა გამოდიოდნენ ანუკი თბილისელი სულეყო თოფურიძე და ოდესელი პოლინა სტეპანოვა, უეცლის ადგილი და ჩემპიონის ტიტული მოიპოვა გუნდურ პირველობაში.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ქართველ მშვილდოსნებს ჯერ კიდევ ბევრი უსწოთ იუნიორთა ასაკის ზღვარამდე (20 წლამდე), ნატო ჩვიდმეტი წლისაც არ არის, ხოლო სულეყო ერთი წლით უმცროსია მასზე. ორივე გოგონა „შრომითი რეზერვების“ წარმომადგენელია, მათი მწვრთნელებია ვლადიმერ ლუკეიშვილი და ალექსანდრე მეიქვეც.

სხვათა შორის, ევროპის ჩემპიონატის დაწყებამდე სულეყო თოფურიძემ ჩემპიონატი ჩაატარა ქალაქ ქუთაისში. ცოლიანურობა გვიმეგზავრნენ სოციალისტური ქვეყნების საერთაშორისო შეკრებაზე „მეგობრობაში“ მონაწილეობის მისაღებად.

• • •

ტურნირებზე: ნატო ნასარიძე, ხულეყო თოფურია (ქუთაისი).

სანიტარული, წესრიგი — ყველგან!

იყო დრო, როცა იხეთი შთაბეჭდილება რჩებოდა თითქოს ამ მეტად მნიშვნელოვან საკითხს მხოლოდ ფორმალურად ეწყობოდა ურადღება. ყოველ შემთხვევაში, ასე ხანგრძლივ დროს გასჭირდა, სანამ ეს საკითხი ნამდვილად ცხოვრებაში გატარდებოდა. ახლა კი...

საქართველოს სსრ მინისტრთა კაბინეტში გაშლილ ფართო სამუშაო მაგიდასთან ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრი ალექსანდრე ჯაფარიძე და ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე ნინო ჭანტურია ერთად ისხდნენ. ისინი ერთად ამზადებდნენ ანგარიშს ქალაქ თბილისის სანიტარული მდგომარეობის შესახებ, რომელიც მალე უნდა წარედგინათ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროსთვის.

ამ ანგარიშის მომზადებაში ბევრი ორგანიზაცია მონაწილეობდა. ამ საკითხის განხილვა ბიუროზე კი ნიშნავდა, რომ ამ ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს პასუხი უნდა გაეცათ ბიუროს წევრების კითხვებზე.

ამიტომ ალექსანდრე ჯაფარიძე და ნინო ჭანტურია ასე ფრთხილად ეკიდებოდნენ ანგარიშის ყოველ ფურცელს, ასე ზედმიწევნით ამოწმებდნენ ყოველ ციფრს, ასე ყურადღებით ეკითხებოდნენ ყოველ ფაქტს.

ანგარიშის ერთ-ერთ ფურცელზე ნინო ჭანტურიამ ასეთი ჩანაწერი ნახა: „ქალაქში ნაგავსაყრელების რაოდენობა 1988 წელს 1987 წელთან შედარებით გაიზარდა 1,5-ჯერ“. ნინო ჭანტურიამ ეს ციფრი ხაზგასმით წაიკითხა და ალექსანდრე ჯაფარიძეს ჰკითხა:

— ეს ციფრი ნამდვილად ასეთია?

— ასეთია, — უპასუხა ალექსანდრე ჯაფარიძემ.

— ეს ნიშნავს, რომ ნაგავსაყრელების რაოდენობა ორჯერ გაიზარდა, — ნინო ჭანტურიამ ხელახლა წაიკითხა ეს ციფრი.

— ასეთია, — ისევ

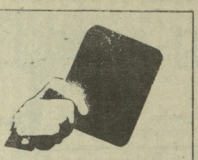

ᲧᲘᲗᲔᲚᲘ ᲑᲐᲠᲐᲗᲘ - ᲑᲘᲣᲠᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲖᲛᲘᲡ!

,,მე ჩემი მოვეც, შენ შენი გქონდეს''

,,ჯერ კიდევ რჩინის ქალამნებია საჭირო საკუთარი თავი და ქონება რომ დაიცვა

და კიდევ: რამდენიმე ფოტოსურათი ანუ ეპიზოდი 65-ე კორპუსის ცხოვრებიდან

ᲛᲐᲚᲐᲮᲘᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲙᲔᲓᲔᲚᲘ ᲐᲛᲝᲨᲕᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

ᲐᲤᲝᲩᲠᲘᲡ...

ᲙᲐᲚᲗᲛᲝᲠᲒᲝᲑᲐᲡ და უსამართლობას ჩვენში ყველი ჭერ კიდევ არ გასულა და როგორც ჩანს ამის მერედ არც ახლო მომავალში უნდა გაქრნდეს. ნათქვამის დასტურად თუნდაც რედაქციაში შემოსული წერილები გამოგადგება. ამჯერად გვინდა მაკითხველის ყურადღებას გამოვატანოთ თბილისის ლენინის რაიონის ოქტომბრის ჭიშკის №65 კორპუსის მაცხოვრებლთა სანიაღვრე, რომელსაც ხელს აწერს 46 კაცი. როგორც ჩანს, ჯერჯერობით გარდაქმნა გარკვეულწილად მხოლოდ იდეოლოგიის სფეროს შეეხო და ცხოვრებაში უკეთ გზის გაკაფვაში უსამართლობა ყოველ დროში ერთნაირად აფერებდა ადამიანს. სწორედ ამიტომაა, რომ იღება მართლის პოვნის სტრიქონებს, გამოყენებული ქიციმით მოყვანილ წერილში, დღესაც არ დაუკარგავთ აქტუალობა:

„თუმცა ბევრი რამ მე აკ მაკლია, მაგრამ აკ ჯირიც მიადვილდება“

„ჩვენს კოოპერატივ ბინაში 65 ოჯახი ცხოვრობს. სახლი რვა წლის განმავლობაში შენდებოდა. მარის, დამპროექტებლებმაც არ იცოდნენ, რა გამოეიდოდა. სამოლოდ ისეთი ვიწრო ტერიტორიაზე შეგეჭრა ხელი, რომ თავი ცუდს ვერ მოეჭრებუნ. ამას ერთი „საკეთილო“ დამატება: ლოდინში არა გვყვარს. იმაზე ხომ, ცხადია, არაფერს უფიქრია, ვის შეეშვებ პატარა სპორტული მოედანი ჭჭრწოდათ. ეზო არა გვაქვს. ერთადერთი სოფლისათქმელი ადგილი ქვემოთ, ბიმინჯების შუა არსებული ფართობი. სწორედ აქ ეიარებიდნ სიცხისგან ხათაბალით შეზობლები. მეთორმეტე სართულზე ცხოვრობს სამაშენებლო ომის პირველი ჯგუფის ინვალიდი (ფეხები არა აქვს). იგი დილიდან შეადამდეც ეზოშია: იქ სადილობს, იქ ვახშობს და თუ ლიფტი გაფუჭდა, მანქანაში იძინებს, მაგრამ...“

„რისთვის მოსულხარ, მოყვარულ თუ მტრადა“

„...ავერ უკეთ მესამე წელია ლენინის რაიონის აღმასკომის თანამშრომლები შემოგვიხნენენ — ხიბინჯებს შუა ორივე მხარეს პუნრისა და ფეხქვეშ მაღაზიები უნდა ვეაშენოთო. ამა, წყობილთვალნეთ ჩვენი კოოპსახლ ქუჩის პირის დგას, ოქტომბრის ქუჩა კი მოგეხსენებათ, დღე და დამე ტრანსპორტითაა გადატვირთული. ჩვენს გვერდით მდებარეობს აგრეთვე ჩოდრიშვილის ქუჩა, სადაც ტრამვაი ნრუნაიით უხვევს. ასეთ შედარ მაღაზიაში ერთადერთი „ოაზისი“ ხიბინჯებს შეაღა გვრჩება. მაღაზიები, იცოცხლეთ, კარგია, მაგრამ ჩვენ საღილ წავიდეთ? მით უმეტეს, რომ ამგვარი მაღაზიები ძირითადად ვამბობთ იმაზე, რომ დღეში რამდენიმეჯერ აქეარობა ეიროს მანქანებით იქნება ჩაბეგილი. ერთი სიტყვით, აღმასკომმა ჩვენი ჩვიელი არაფრად ჩაგდო, მაღაზიისთვის ქმელი უკვე ამოაშენეს. შემდეგ, სამის, ბოლოდდე მასაუბრებია, ავტორიც მიმპრეს. ამ დროისათვის უკვე საკმაო ფამიცდილება დაგეგროვდა და შეიძლეთ წინააღმდეგობის გაწევა. იძულებული გახდნენ ავტორი უკან წაეღოთ, მაგრამ არ „შედრკნენ“ და ახლა ბლოკი მოიტანეს, რათა ეს ფაქტი ერთხელ და სამუდამოდ ეფიქსირებინათ.

ᲐᲐ, ᲐᲙ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲮᲐᲠᲙᲕᲘᲡ ᲛᲝᲔᲓᲜᲘᲡ ᲛᲝᲬᲧᲝᲑᲐ

ამ ოპერაციათა წლის წინ თბილისში რამდენიმე სათამაშო მოედანი იყო, დღეს კი ჩვენი ბიჭების ფეხბურთი განვითარება ძალან ცოტას თუ ადარდებს. კორპუსის უკან გვაქვს პატარა ადგილი, სადაც შეიძლება ჩვენმა შვილებმა მუხლი გაშალონ. ამ მიზნით დავიწყეთ შეშოღნა. ამის მიზეზი ისიც იყო, რომ ორგვლივ ცრცრა ბიენბიან და, აქაოდა ბუხერი აქვთო, მოსახლეობა თავისი ნაგვით უხვად „გვამარაგებს“. მოვიდა აღმასკომიდან კაცი და ჩვენს ტერიტორიაზე ჩვენივე თანხით თიმენის დასრულებულ ღობეზე გვითხრათ მაღაზიას არ ვაეაშენებინებთ, ამას დავთანხმდეთ. იმის მაგივრად, რომ თვითონ გვეხმარებოდნენ მოედნის მოწყობაში, პირიქით, ხელს გვიშლიან.

ახლა თქვენი ხმენდეა გვსჭვს. უეროო დროს გაწუხებთ, საქართველოს ისეთივე ბევრი საწუხარი აქეს, მაგრამ ისიც ხომ მართალია, რომ შას ჯანსაღი ახალი თაობა სჭირდება“.

„ვიცი მე ძამი, არც გამიწურება და არ დამშრახვე მეტ ლითხვითნენა“

ამ ოპერატიული წერილის მიღების შემდეგ რომ არაფერს ეთქვა — „რას უყურებდი, ნუთუ სერიოზულ, ლენინის რაიონის აღმასკომს ეუწყებით ერთი თვითგრესი ციმპეთი — რატომ არ აძლევენ უფლებას 65-ე კორპუსის მცხოვრებლებს ოჯახის ცხოვრების მცხოვრებით, თავიანთი ტერიტორია ჯანმრთელობის სამსახურში ჩააყენონ? აღმასკომის თავმჯდომარემ დაეთხოვა: კი მაგრამ, ბავშვებს და დიდებს ამით ხომ შეეყვენწროვებთ, მათ ეზოში ფუტბის დასადგენი ადგილი აღარ დარჩებათო. მათ განგვიმარტეს— იქვე, ჭუჩის მეორე მხარეს, სკვერია და ხანდახშეულებს არავინ უშლის ხელს, სუფთა ჰაერით ისუნთქონ; რაც შეეხებათ ბავშვებს, მათ შეიძლიათ თამაშონ 112-ე საშუალო სკოლის ეზოში, „ვრომიის რეზერვების“ სპორტული კომპლექსის მოედანზე; გარდა ამისა, იქვე ახლოსაა საჭიდაო დარბაზიც, მეტი რა უნდათო.

არ დავეთანხმეთ. ჭიდაობის სქოლიოში ჩაწერა სჭირდება. რაც შეეხება საკოლის ეზოს, რამდენადაც ვიცი, ბავშვებს იქ თავის ნებაზე არავინ აომაშენებს, მათთვის კი განრეგს ვერ შეადგენენ: „ვრომიი რეზერვებამდე“, თუ იქ უნდა ბიეები ვინმემ სათამაშოდ გაუშვა, ტრანსპორტის ოხი გაჩერებაა, ცხადია, ისიც უნდა გავითვალისწინოთ — მოედანს რომ მიაღწიონ, ქუჩის გადაკეთეთა საჭირო („იქ სიფრთხე რაც არ დაგემართოს“). საქმეც ისაა, გაუშვებენ შვილები ბიჭებს ასე ორსულ გარდა ამისა, 65-ე კორპუსის გვერდით მდებარეობს 16-სართულიანი სახლი, რომელშიც 108 (!) ოჯახი ცხოვრობს და, ცხადია, არც მათ აქეთ რაიმე მოედანს მსგავსი.“

„მაგრამ ეს ძმაო, რაც იყო იყო“

აღმასკომის თავმჯდომარემ დაგვიმეედა რაც იყო — იყო. თუკი 65-ე კორპუსის მცხოვრებლები მაღაზიის აშენებაზე არ თანხმდებიან, მე საწინააღმდეგო ალარაფერს მაქეს, ეგ არის, რაც ამოვაშენეთ, ის უნდა დავანგრიოთ. რაღაც მასალა „გვამარაგიაო“. რაც შეეხება ღია სპორტულ მოედანსა და ბიმინჯების შუა სპორტულო „დარბაზის“ მშენებობას, ამის შესახებ განცხადება შემოტანთნენ, უყურებას მოეცემთ. ოღონდ საკუთარი სახსრებით უნდა ააშენონ, ჩვენ კაპიკითაც ვერ დავეხმარებითო.

„ვით მეტი იყო წელან ძაგება, ისე მეტად ეხლა ეგ ჭება“.

ზღაპრის ფინალია არა, პატივცემული მკითხველო? სიკეთემ გაიმარჯვა, უსამართლობა დამარცხდა. სამწუხაროდ აქ ისაა, რომ ჭერ კიდევ რჩინის ქალამნებია საჭირო, საკუთარი თავი და ქონება რომ დაიცვა.

ᲯᲣᲛᲑᲔᲠ ᲙᲐᲡᲠᲐᲫᲔ.
ᲐᲕᲢᲝᲠᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝᲔᲑᲘ.

ᲛᲘᲖᲜᲘᲜᲘ — ᲡᲐᲛᲝᲠᲒᲣᲚᲝ ᲡᲣᲒᲔᲠᲔᲜᲔᲑᲔᲑᲘ!

სიმართლეს თვალი გაუსწოროთ

ᲐᲗᲘ კეთილ საქმე რომ გაკეთო და ერთი ცუდი, ამ ცუდს უფრო ცოტნაებენ. ქართული სპორტისთვის არაკეთილსინდისიერობის ბეჭედურ მოუქანი ზიანი. ყოველი ფაქტი ჭრილობასავით აშრევება სულსა და გულს. დავიწყოთ იმით, რაც ჩვენი ხნის ადამიანს ახსოვს.

იყო დრო, საქართველოში ცალობურთი და ფეხბურთი ერთნაირად უყვარდათ. რაღეენ სიხარულ მოეწყებოდათ ჩვენთვის ამ სპორტებში წარმომდგარნენს. ჭაბოლოდ ჩვენც და ხარობდნენ ისინიც. ჩვენი საკალათბურთო ცალობურთი ერთ-ორი ათწლეულით ადრე წამოიწყო. მის განადგურებას ათეული წლები დასჭირდა, ბოლო დროს კი ეს სპორტი სიტუხარი გვყვდა ქართველი კალათბურთელები და თბილისის „დინამოს“ თუნდაც წლევანდელ შემადგენლობას ქართული კალათბურთის ვეებერთელა ფეხბურთით! საბჭოთა კავშირში ვერავინ თამაშობდა ისე ლამაზად, როგორც ჩვენები. შთაფლით კლასის ფეხბურთელები გვყვადა. მახსოვს, რა მანჭანებით წყდავრთვა საბჭოთა კავშირის თაესი მოსკოვის „ტორპედომ“, მახსოვს, 1966 წელს როგორ მისცეს აკილებ მეტიველი ნაკრებები, მეტრეველი კი წაიყვანეს, მაგრამ ერთი ტაიმი თამაშეს ინგლისში მსოფლიო ჩემპიონატზე. ამ თამაშით მეტრეველი მსოფლიოს ნაკრებში მოხვდა. ვინ იცის, რა მოხდებოდა, მესხსაც რომ ეთამაშა.

60-იანი წლების მიწურულს საბჭოთა ფეხბურთელები თურქეთში აღგილობრივ ნაკრებს შეხვდნენ. საბჭოთა ნაკრებმა, რომლის შემადგენლობაში საკმაოდ იყვნენ ჩვენები რესპუბლიკის წყაროვნელები, დესაც ამ ძალდობამაც არ გაჭრა, „ძველებური“ ტონით დაგვიშენრნენ — მაინც ვეამენეთ, თქვენ არაენ გეკითხებათო! რატომ, კაცო, სახლი ხომ კოოპერატიულია, ყოველ კოჯ მიწაში ფული გვაქვს გადახდილი...“

„ᲛᲘᲠᲩᲘᲒ ᲩᲘᲛᲝᲛ ᲒᲔᲠᲩᲘᲜᲝᲡ ᲨᲔᲜᲐᲮ“

„...ეგრე ეკეთ მესამე წელია ლენინის რაიონის აღმასკომის თანამშრომლები შემოგვიხნენენ — ხიბინჯებს შუა ორივე მხარეს პუნრისა და ფეხქვეშ მაღაზიები უნდა ვეაშენოთო. ამა, წყობილთვალნეთ ჩვენი კოოპსახლ ქუჩის პირის დგას, ოქტომბრის ქუჩა კი მოგეხსენებათ, დღე და დამე ტრანსპორტითაა გადატვირთული. ჩვენს გვერდით მდებარეობს აგრეთვე ჩოდრიშვილის ქუჩა, სადაც ტრამვაი ნრუნაიით უხვევს. ასეთ შედარ მაღაზიაში ერთადერთი „ოაზისი“ ხიბინჯებს შეაღა გვრჩება. მაღაზიები, იცოცხლეთ, კარგია, მაგრამ ჩვენ საღილ წავიდეთ? მით უმეტეს, რომ ამგვარი მაღაზიები ძირითადად ვამბობთ იმაზე, რომ დღეში რამდენიმეჯერ აქეარობა ეიროს მანქანებით ქუჩეი უკვე ამოაშენეს. ეხლა ხომ, ცხადია, არაფერს უფიქრია, ვის შეეშვებ პატარა სპორტული მოედანი ჭჭრწოდათ. ეზო არა გვაქვს. ერთადერთი სოფლისათქმელი ადგილი ქვემოთ, ბიმინჯების შუა არსებული ფართობი. სწორედ აქ ეიარებიდნ სიცხისგან ხათაბალით შეზობლები. მეთორმეტე სართულზე ცხოვრობს სამაშენებლო ომის პირველი ჯგუფის ინვალიდი (ფეხები არა აქვს). იგი დილიდან შეადამდეც ეზოშია: იქ სადილობს, იქ ვახშობს და თუ ლიფტი გაფუჭდა, მანქანაში იძინებს, მაგრამ...“

„რისთვის მოსულხარ, მოყვარულ თუ მტრადა“

„...ეგრე ეკეთ მესამე წელია ლენინის რაიონის აღმასკომის თანამშრომლები შემოგვიხნენენ — ხიბინჯებს შუა ორივე მხარეს პუნრისა და ფეხქვეშ მაღაზიები უნდა ვეაშენოთო. ამა, წყობილთვალნეთ ჩვენი კოოპსახლ ქუჩის პირის დგას, ოქტომბრის ქუჩა კი მოგეხსენებათ, დღე და დამე ტრანსპორტითაა გადატვირთული. ჩვენს გვერდით მდებარეობს აგრეთვე ჩოდრიშვილის ქუჩა, სადაც ტრამვაი ნრუნაიით უხვევს. ასეთ შედარ მაღაზიაში ერთადერთი „ოაზისი“ ხიბინჯებს შეაღა გვრჩება. მაღაზიები, იცოცხლეთ, კარგია, მაგრამ ჩვენ საღილ წავიდეთ? მით უმეტეს, რომ ამგვარი მაღაზიები ძირითადად ვამბობთ იმაზე, რომ დღეში რამდენიმეჯერ აქეარობა ეიროს მანქანებით ქუჩეი უკვე ამოაშენეს. ეხლა ხომ, ცხადია, არაფერს უფიქრია, ვის შეეშვებ პატარა სპორტული მოედანი ჭჭრწოდათ. ეზო არა გვაქვს. ერთადერთი სოფლისათქმელი ადგილი ქვემოთ, ბიმინჯების შუა არსებული ფართობი. სწორედ აქ ეიარებიდნ სიცხისგან ხათაბალით შეზობლები. მეთორმეტე სართულზე ცხოვრობს სამაშენებლო ომის პირველი ჯგუფის ინვალიდი (ფეხები არა აქვს). იგი დილიდან შეადამდეც ეზოშია: იქ სადილობს, იქ ვახშობს და თუ ლიფტი გაფუჭდა, მანქანაში იძინებს, მაგრამ...“

„მირე ვმართოვდით თამაშობახა ხან ქვას ვიჩოდით, ხან ზოფახს მალლა“.

„ამ ოციოდეათი წლის წინ თბილისში რამდენიმე სათამაშო მოედანი იყო, დღეს კი ჩვენი ბიჭების ფეხბურთი განვითარება ძალან ცოტას თუ ადარდებს. კორპუსის უკან გვაქვს პატარა ადგილი, სადაც შეიძლება ჩვენმა შვილებმა მუხლი გაშალონ. ამ მიზნით დავიწყეთ შეშოღნა. ამის მიზეზი ისიც იყო, რომ ორგვლივ ცრცრა ბიენბიან და, აქაოდა ბუხერი აქვთო, მოსახლეობა თაესი ნაგვით უხვად „გვამარაგებს“. მოვიდა აღმასკომიდან კაცი და ჩვენს ტერიტორიაზე ჩვენივე თანხით თიმენის დასრულებულ ღობეზე გვითხრათ — თუ მაღაზიას არ ვაეაშენებინებთ, ამას დავთანხმდეთო. იმის მაგივრად, რომ თვითონ გვეხმარებოდნენ მოედნის მოწყობაში, პირიქით, ხელს გვიშლიან.

ახლა თქვენი ხმენდეა გვსჭვს. უეროო დროს გაწუხებთ, საქართველოს ისეთივე ბევრი საწუხარი აქეს, მაგრამ ისიც ხომ მართალია, რომ შას ჯანსაღი ახალი თაობა სჭირდება“.

„ვიცი მე ძამი, არც გამიწურება და არ დამშრახვე მეტ ლითხვითნენა“

ამ ოპერატიული წერილის მიღების შემდეგ რომ არაფერს ეთქვა — „რას უყურებდი, ნუთუ სერიოზულ, ლენინის რაიონის აღმასკომს ეუწყებით ერთი თვითგრესი ციმპეთი — რატომ არ აძლევენ უფლებას 65-ე კორპუსის მცხოვრებლებს ოჯახის ცხოვრების მცხოვრებით, თავიანთი ტერიტორია ჯანმრთელობის სამსახურში ჩააყენონ? აღმასკომის თავმჯდომარემ დაეთხოვა: კი მაგრამ, ბავშვებს და დიდებს ამით ხომ შეეყვენწროვებთ, მათ ეზოში ფუტბის დასადგენი ადგილი აღარ დარჩებათო. მათ განგვიმარტეს— იქვე, ჭუჩის მეორე მხარეს, სკვერია და ხანდახშეულებს არავინ უშლის ხელს, სუფთა ჰაერით ისუნთქონ; რაც შეეხებათ ბავშვებს, მათ შეიძლიათ თამაშობენ 112-ე საშუალო სკოლის ეზოში, „ვრომიის რეზერვების“ სპორტული კომპლექსის მოედანზე; გარდა ამისა, იქვე ახლოსაა საჭიდაო დარბაზიც, მეტი რა უნდათო.

არ დავეთანხმეთ. ჭიდაობის სქოლიოში ჩაწერა სჭირდება. რაც შეეხება საკოლის ეზოს, რამდენადაც ვიცი, ბავშვებს იქ თავის ნებაზე არავინ აომაშენებს, მათთვის კი განრეგს ვერ შეადგენენ: „ვრომიი რეზერვებამდე“, თუ იქ უნდა ბიეები ვინმემ სათამაშოდ გაუშვა, ტრანსპორტის ოხი გაჩერებაა, ცხადია, ისიც უნდა გავითვალისწინოთ — მოედანს რომ მიაღწიონ, ქუჩის გადაკეთეთა საჭირო („იქ სიფრთხე რაც არ დაგემართოს“). საქმეც ისაა, გაუშვებენ შვილები ბიჭებს ასე ორსულ გარდა ამისა, 65-ე კორპუსის გვერდით მდებარეობს 16-სართულიანი სახლი, რომელშიც 108 (!) ოჯახი ცხოვრობს და, ცხადია, არც მათ აქეთ რაიმე მოედანს მსგავსი.“

„მაგრამ ეს ძმაო, რაც იყო იყო“

აღმასკომის თავმჯდომარემ დაგვიმეედა რაც იყო — იყო. თუკი 65-ე კორპუსის მცხოვრებლები მაღაზიის აშენებაზე არ თანხმდებიან, მე საწინააღმდეგო ალარაფერს მაქეს, ეგ არის, რაც ამოვაშენეთ, ის უნდა დავანგრიოთ. რაღაც მასალა „გვამარაგიაო“. რაც შეეხება ღია სპორტულ მოედანსა და ბიმინჯების შუა სპორტულო „დარბაზის“ მშენებობას, ამის შესახებ განცხადება შემოტანთნენ, უყურებას მოეცემთ. ოღონდ საკუთარი სახსრებით უნდა ააშენონ, ჩვენ კაპიკითაც ვერ დავეხმარებითო.

„ვით მეტი იყო წელან ძაგება, ისე მეტად ეხლა ეგ ჭება“.

ზღაპრის ფინალია არა, პატივცემული მკითხველო? სიკეთემ გაიმარჯვა, უსამართლობა დამარცხდა. სამწუხაროდ აქ ისაა, რომ ჭერ კიდევ რჩინის ქალამნებია საჭირო, საკუთარი თავი და ქონება რომ დაიცვა.

ᲯᲣᲛᲑᲔᲠ ᲙᲐᲡᲠᲐᲫᲔ.
ᲐᲕᲢᲝᲠᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝᲔᲑᲘ.

ᲐᲗᲘ კეთილ საქმე რომ გაკეთო და ერთი ცუდი, ამ ცუდს უფრო ცოტნაებენ. ქართული სპორტისთვის არაკეთილსინდისიერობის ბეჭედურ მოუქანი ზიანი. ყოველი ფაქტი ჭრილობასავით აშრევება სულსა და გულს. დავიწყოთ იმით, რაც ჩვენი ხნის ადამიანს ახსოვს.

იყო დრო, საქართველოში ცალობურთი და ფეხბურთი ერთნაირად უყვარდათ. რაღეენ სიხარულ მოეწყებოდათ ჩვენთვის ამ სპორტებში წარმომდგარნენს. ჭაბოლოდ ჩვენც და ხარობდნენ ისინიც. ჩვენი საკალათბურთო ცალობურთი ერთ-ორი ათწლეულით ადრე წამოიწყო. მის განადგურებას ათეული წლები დასჭირდა, ბოლო დროს კი ეს სპორტი სიტუხარი გვყვდა ქართველი კალათბურთელები და თბილისის „დინამოს“ თუნდაც წლევანდელ შემადგენლობას ქართული კალათბურთის ვეებერთელა ფეხბურთით! საბჭოთა კავშირში ვერავინ თამაშობდა ისე ლამაზად, როგორც ჩვენები. შთაფლით კლასის ფეხბურთელები გვყვადა. მახსოვს, რა მანჭანებით წყდავრთვა საბჭოთა კავშირის თაესი მოსკოვის „ტორპედომ“, მახსოვს, 1966 წელს როგორ მისცეს აკილებ მეტიველი ნაკრებები, მეტრეველი კი წაიყვანეს, მაგრამ ერთი ტაიმი თამაშეს ინგლისში მსოფლიო ჩემპიონატზე. ამ თამაშით მეტრეველი მსოფლიოს ნაკრებში მოხვდა. ვინ იცის, რა მოხდებოდა, მესხსაც რომ ეთამაშა.

60-იანი წლების მიწურულს საბჭოთა ფეხბურთელები თურქეთში აღგილობრივ ნაკრებს შეხვდნენ. საბჭოთა ნაკრებმა, რომლის შემადგენლობაში საკმაოდ იყვნენ ჩვენები რესპუბლიკის წყაროვნელები, დესაც ამ ძალდობამაც არ გაჭრა, „ძველებური“ ტონით დაგვიშენრნენ — მაინც ვეამენეთ, თქვენ არაენ გეკითხებათო! რატომ, კაცო, სახლი ხომ კოოპერატიულია, ყოველ კოჯ მიწაში ფული გვაქვს გადახდილი...“

„ᲛᲘᲠᲩᲘᲒ ᲩᲘᲛᲝᲛ ᲒᲔᲠᲩᲘᲜᲝᲡ ᲨᲔᲜᲐᲮ“

„...ეგრე ეკეთ მესამე წელია ლენინის რაიონის აღმასკომის თანამშრომლები შემოგვიხნენენ — ხიბინჯებს შუა ორივე მხარეს პუნრისა და ფეხქვეშ მაღაზიები უნდა ვეაშენოთო. ამა, წყობილთვალნეთ ჩვენი კოოპსახლ ქუჩის პირის დგას, ოქტომბრის ქუჩა კი მოგეხსენებათ, დღე და დამე ტრანსპორტითაა გადატვირთული. ჩვენს გვერდით მდებარეობს აგრეთვე ჩოდრიშვილის ქუჩა, სადაც ტრამვაი ნრუნაიით უხვევს. ასეთ შედარ მაღაზიაში ერთადერთი „ოაზისი“ ხიბინჯებს შეაღა გვრჩება. მაღაზიები, იცოცხლეთ, კარგია, მაგრამ ჩვენ საღილ წავიდეთ? მით უმეტეს, რომ ამგვარი მაღაზიები ძირითადად ვამბობთ იმაზე, რომ დღეში რამდენიმეჯერ აქეარობა ეიროს მანქანებით ქუჩეი უკვე ამოაშენეს. ეხლა ხომ, ცხადია, არაფერს უფიქრია, ვის შეეშვებ პატარა სპორტული მოედანი ჭჭრწოდათ. ეზო არა გვაქვს. ერთადერთი სოფლისათქმელი ადგილი ქვემოთ, ბიმინჯების შუა არსებული ფართობი. სწორედ აქ ეიარებიდნ სიცხისგან ხათაბალით შეზობლები. მეთორმეტე სართულზე ცხოვრობს სამაშენებლო ომის პირველი ჯგუფის ინვალიდი (ფეხები არა აქვს). იგი დილიდან შეადამდეც ეზოშია: იქ სადილობს, იქ ვახშობს და თუ ლიფტი გაფუჭდა, მანქანაში იძინებს, მაგრამ...“

„რისთვის მოსულხარ, მოყვარულ თუ მტრადა“

„...ეგრე ეკეთ მესამე წელია ლენინის რაიონის აღმასკომის თანამშრომლები შემოგვიხნენენ — ხიბინჯებს შუა ორივე მხარეს პუნრისა და ფეხქვეშ მაღაზიები უნდა ვეაშენოთო. ამა, წყობილთვალნეთ ჩვენი კოოპსახლ ქუჩის პირის დგას, ოქტომბრის ქუჩა კი მოგეხსენებათ, დღე და დამე ტრანსპორტითაა გადატვირთული. ჩვენს გვერდით მდებარეობს აგრეთვე ჩოდრიშვილის ქუჩა, სადაც ტრამვაი ნრუნაიით უხვევს. ასეთ შედარ მაღაზიაში ერთადერთი „ოაზისი“ ხიბინჯებს შეაღა გვრჩება. მაღაზიები, იცოცხლეთ, კარგია, მაგრამ ჩვენ საღილ წავიდეთ? მით უმეტეს, რომ ამგვარი მაღაზიები ძირითადად ვამბობთ იმაზე, რომ დღეში რამდენიმეჯერ აქეარობა ეიროს მანქანებით ქუჩეი უკვე ამოაშენეს. ეხლა ხომ, ცხადია, არაფერს უფიქრია, ვის შეეშვებ პატარა სპორტული მოედანი ჭჭრწოდათ. ეზო არა გვაქვს. ერთადერთი სოფლისათქმელი ადგილი ქვემოთ, ბიმინჯების შუა არსებული ფართობი. სწორედ აქ ეიარებიდნ სიცხისგან ხათაბალით შეზობლები. მეთორმეტე სართულზე ცხოვრობს სამაშენებლო ომის პირველი ჯგუფის ინვალიდი (ფეხები არა აქვს). იგი დილიდან შეადამდეც ეზოშია: იქ სადილობს, იქ ვახშობს და თუ ლიფტი გაფუჭდა, მანქანაში იძინებს, მაგრამ...“

„ᲛᲘᲠᲩᲘᲒ ᲩᲘᲛᲝᲛ ᲒᲔᲠᲩᲘᲜᲝᲡ ᲨᲔᲜᲐᲮ“

„ამ ოციოდეათი წლის წინ თბილისში რამდენიმე სათამაშო მოედანი იყო, დღეს კი ჩვენი ბიჭების ფეხბურთი განვითარება ძალან ცოტას თუ ადარდებს. კორპუსის უკან გვაქვს პატარა ადგილი, სადაც შეიძლება ჩვენმა შვილებმა მუხლი გაშალონ. ამ მიზნით დავიწყეთ შეშოღნა. ამის მიზეზი ისიც იყო, რომ ორგვლივ ცრცრა ბიენბიან და, აქაოდა ბუხერი აქვთო, მოსახლეობა თაესი ნაგვით უხვად „გვამარაგებს“. მოვიდა აღმასკომიდან კაცი და ჩვენს ტერიტორიაზე ჩვენივე თანხით თიმენის დასრულებულ ღობეზე გვითხრათ — თუ მაღაზიას არ ვაეაშენებინებთ, ამას დავთანხმდეთო. იმის მაგივრად, რომ თვითონ გვეხმარებოდნენ მოედნის მოწყობაში, პირიქით, ხელს გვიშლიან.

ახლა თქვენი ხმენდეა გვსჭვს. უეროო დროს გაწუხებთ, საქართველოს ისეთივე ბევრი საწუხარი აქეს, მაგრამ ისიც ხომ მართალია, რომ შას ჯანსაღი ახალი თაობა სჭირდება“.

„ვიცი მე ძამი, არც გამიწურება და არ დამშრახვე მეტ ლითხვითნენა“

ამ ოპერატიული წერილის მიღების შემდეგ რომ არაფერს ეთქვა — „რას უყურებდი, ნუთუ სერიოზულ, ლენინის რაიონის აღმასკომს ეუწყებით ერთი თვითგრესი ციმპეთი — რატომ არ აძლევენ უფლებას 65-ე კორპუსის მცხოვრებლებს ოჯახის ცხოვრების მცხოვრებით, თავიანთი ტერიტორია ჯანმრთელობის სამსახურში ჩააყენონ? აღმასკომის თავმჯდომარემ დაეთხოვა: კი მაგრამ, ბავშვებს და დიდებს ამით ხომ შეეყვენწროვებთ, მათ ეზოში ფუტბის დასადგენი ადგილი აღარ დარჩებათო. მათ განგვიმარტეს— იქვე, ჭუჩის მეორე მხარეს, სკვერია და ხანდახშეულებს არავინ უშლის ხელს, სუფთა ჰაერით ისუნთქონ; რაც შეეხებათ ბავშვებს, მათ შეიძლიათ თამაშობენ 112-ე საშუალო სკოლის ეზოში, „ვრომიის რეზერვების“ სპორტული კომპლექსის მოედანზე; გარდა ამისა, იქვე ახლოსაა საჭიდაო დარბაზიც, მეტი რა უნდათო.

არ დავეთანხმეთ. ჭიდაობის სქოლიოში ჩაწერა სჭირდება. რაც შეეხება საკოლის ეზოს, რამდენადაც ვიცი, ბავშვებს იქ თავის ნებაზე არავინ აომაშენებს, მათთვის კი განრეგს ვერ შეადგენენ: „ვრომიი რეზერვებამდე“, თუ იქ უნდა ბიეები ვინმემ სათამაშოდ გაუშვა, ტრანსპორტის ოხი გაჩერებაა, ცხადია, ისიც უნდა გავითვალისწინოთ — მოედანს რომ მიაღწიონ, ქუჩის გადაკეთეთა საჭირო („იქ სიფრთხე რაც არ დაგემართოს“). საქმეც ისაა, გაუშვებენ შვილები ბიჭებს ასე ორსულ გარდა ამისა, 65-ე კორპუსის გვერდით მდებარეობს 16-სართულიანი სახლი, რომელშიც 108 (!) ოჯახი ცხოვრობს და, ცხადია, არც მათ აქეთ რაიმე მოედანს მსგავსი.“

„ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲡ ძᲛᲐᲝ, ᲠᲐᲪ ᲘᲧᲝ ᲘᲧᲝ“

აღმასკომის თავმჯდომარემ დაგვიმეედა რაც იყო — იყო. თუკი 65-ე კორპუსის მცხოვრებლები მაღაზიის აშენებაზე არ თანხმდებიან, მე საწინააღმდეგო ალარაფერს მაქეს, ეგ არის, რაც ამოვაშენეთ, ის უნდა დავანგრიოთ. რაღაც მასალა „გვამარაგიაო“. რაც შეეხება ღია სპორტულ მოედანსა და ბიმინჯების შუა სპორტულო „დარბაზის“ მშენებობას, ამის შესახებ განცხადება შემოტანთნენ, უყურებას მოეცემთ. ოღონდ საკუთარი სახსრებით უნდა ააშენონ, ჩვენ კაპიკითაც ვერ დავეხმარებითო.

„ვით მეტი იყო წელან ძაგება, ისე მეტად ეხლა ეგ ჭება“.

ზღაპრის ფინალია არა, პატივცემული მკითხველო? სიკეთემ გაიმარჯვა, უსამართლობა დამარცხდა. სამწუხაროდ აქ ისაა, რომ ჭერ კიდევ რჩინის ქალამნებია საჭირო, საკუთარი თავი და ქონება რომ დაიცვა.

ᲯᲣᲛᲑᲔᲠ ᲙᲐᲡᲠᲐᲫᲔ.
ᲐᲕᲢᲝᲠᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝᲔᲑᲘ.

ᲐᲗᲘ კეთილ საქმე რომ გაკეთო და ერთი ცუდი, ამ ცუდს უფრო ცოტნაებენ. ქართული სპორტისთვის არაკეთილსინდისიერობის ბეჭედურ მოუქანი ზიანი. ყოველი ფაქტი ჭრილობასავით აშრევება სულსა და გულს. დავიწყოთ იმით, რაც ჩვენი ხნის ადამიანს ახსოვს.

იყო დრო, საქართველოში ცალობურთი და ფეხბურთი ერთნაირად უყვარდათ. რაღეენ სიხარულ მოეწყებოდათ ჩვენთვის ამ სპორტებში წარმომდგარნენს. ჭაბოლოდ ჩვენც და ხარობდნენ ისინიც. ჩვენი საკალათბურთო ცალობურთი ერთ-ორი ათწლეულით ადრე წამოიწყო. მის განადგურებას ათეული წლები დასჭირდა, ბოლო დროს კი ეს სპორტი სიტუხარი გვყვდა ქართველი კალათბურთელები და თბილისის „დინამოს“ თუნდაც წლევანდელ შემადგენლობას ქართული კალათბურთის ვეებერთელა ფეხბურთით! საბჭოთა კავშირში ვერავინ თამაშობდა ისე ლამაზად, როგორც ჩვენები. შთაფლით კლასის ფეხბურთელები გვყვადა. მახსოვს, რა მანჭანებით წყდავრთვა საბჭოთა კავშირის თაესი მოსკოვის „ტორპედომ“, მახსოვს, 1966 წელს როგორ მისცეს აკილებ მეტიველი ნაკრებები, მეტრეველი კი წაიყვანეს, მაგრამ ერთი ტაიმი თამაშეს ინგლისში მსოფლიო ჩემპიონატზე. ამ თამაშით მეტრეველი მსოფლიოს ნაკრებში მოხვდა. ვინ იცის, რა მოხდებოდა, მესხსაც რომ ეთამაშა.

60-იანი წლების მიწურულს საბჭოთა ფეხბურთელები თურქეთში აღგილობრივ ნაკრებს შეხვდნენ. საბჭოთა ნაკრებმა, რომლის შემადგენლობაში საკმაოდ იყვნენ ჩვენები რესპუბლიკის წყაროვნელები, დესაც ამ ძალდობამაც არ გაჭრა, „ძველებური“ ტონით დაგვიშენრნენ — მაინც ვეამენეთ, თქვენ არაენ გეკითხებათო! რატომ, კაცო, სახლი ხომ კოოპერატიულია, ყოველ კოჯ მიწაში ფული გვაქვს გადახდილი...“

**„ᲛᲘᲠᲩᲘᲒ

საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში

უმაღლესი ლიგა

გთავაზობთ სსრ კავშირის ფეხბურთის ჩემპიონატის XX ტურის სტატისტიკურ მონაცემებს.

● **„ტორპედო" — „დინამო" (მინსკი) 1:2 (1:0).** გოლები: რუდაკოვი („ტორპედო"), გერასიმენცი, ალმაგროვი („დინამო").

ამ მატჩში გაიფიშტილის მინსკელი ფეხბურთელები ანტონოვი, როდიონოვი, ალხაზიროვი, მეტლიცკი, გომანოვი, აგრეთვე, ტორპედოელები ი. სავინენკი და კ. ვოროპაი. გაიფიშტილის და შემდეგ მინდვრიდან გაიძევეს ტორპედოელი ლუკოვი.

მატჩი იმსაჯა საქართველოს მსაჯთა კოლეგიის ბრიგადამ თბილისელი არბიტრების გ. სეფიაშვილის, ე. სილვაგიანი და მ. ჭილაძის შემადგენლობით. მატჩის იმსკოვის ნაკრების 34 მატჩი აქვს ჩატარებული. ამ ინტერვიუში ბარსელონაელმა მსხვილმა ჩემპიონატის და იტალიის ფეხბურთის პრობლემებზე.

● **როგორ ფიქრობთ, გამართლება იტალიელ გუდშემპატივნათა იმედები 1990 წელს? შეძლებს იტალია მსოფლიო ჩემპიონობის მოპოვებას?**

— გუდშემატივრების სურთ მსოფლიო პირველობის მოგება. მაგრამ არ გეთანხმები აზრს, რომ ჩვენი ნაკრები ჩემპიონატის გამორჩეული ფავორიტი არ არის. წინ 11 თვეა და დარწმუნებული ვარ 1990 წლისთვის იტალიის ნაკრები საკმაოდ განახლდება.

● **ნიშნავს თუ არა თქვენი გასვლადება, რომ ვინაიმე ახორებს ჭკუინის ნაკრების კიდევ უფრო გახალგაზრდავებას?**

— ჩემი ხახით გუნდში უკვე ძალიან ბევრი ახალგაზრდა ფეხბურთელია. მაგალითად კარნეკაძე და სიმონე უკვე შემდეგ ორიან უმაღლეს დონეზე სათამაშოდ. დიდი გუნდის შენაკვლეულად აუცილებელი ვეტერანებისაც და ახალბედების სინთეზი.

● **მაინც რომელ ადგილს დაიკავებთ?**

— ვფიქრობ ნახევარფინალისტად მივალწევთ, მერე კი ვნახოთ რა მოხდება.

● **რომელი ფუნქცია მოგაქნიათ თქვენს მთავარ კონკურენტად?**

— არგენტინა, პოლანდია, ბრაზილია და სსრ კავშირი.

● **დღეს მსოფლიოს თითქმის ყველა უძლიერესი ფეხბურთელი თქვენს ხელის „პ"-ზე (ტანლითა უმაღლესი ლიგა) გამოდის. რას გვეტყოდით უცხოელთა საძყვანილი ლიმბოს გაზრდაზე?**

— სამწი მეტი „სტრანიერი" (უცხოელი)? — ო, არა! ეს გამოუსწორებელი შეცდომა იქნებოდა, მესმის, რომ „მილანის" გულშემატივრების სტადიონზე, პირველ ყოვლისა, პოლანდიელი ტროის (ვულები ვან ბასტენი, რადგანაც ბურთს ზედ ულოს ახალგაზრდა იტალიელები ზრდას. ლიმიტს მოხსნა ეროვნული ფეხბურთის კრახს მოყვება.

● **მაგრამ თქვენ ხომ ვერ უარყოფთ, რომ უცხოელებმა მნიშვნელოვნად გააძდიდრეს და გაახალისეს ეროვნული პირველობის მატჩები?**

— რა თქმა უნდა, სწორი ბრძანებაა. მათი წყალობით კლონის (იტალიის ეროვნული ნაკრების განუმეორებელ სპექტაკლებად იქცა. პირადად ჩემთვისაც უდიდესი სიამოვნებაა გულიტის, ვან ბასტენის და რიკელმის მხარდაჭერა თამაშში. მათ შემატეს „მილანს", სიძლიერე, სილამაზე.

● **მოუხდებად ყველაფერ ამისა თქვენ ვერ გაამარჯვეთ იტალიის ჩემპიონატში.**

— სამაგიეროდ ჩემპიონთა თასი მოვიგეთ! ამან ადვილად „მოგვკნეველინა" „ინტერის" ჩემპიონობა. სიგრძილ კი, ჩვენი ლიგა მიდინად ძლიერია, რომ აქ შეუძლებელია მთელი სეზონის უმაღლეს დონეზე ჩატარება.

● **რას ფიქრობ „ინტერის" ჩემპიონობაზე?**

— ძალზე ძლიერი გუნდია. იგი დაკომპლექტებულია უმაღლესი კლასის ფეხბურთელებით. გამოირჩევიან ძენგა, ბერტანი, სერენა, არგენტინელი რიაშინ დოსი, კარგად შეიქმნების გუნდს ბერეზი და მათუსი (ორივე — გერ). ყველაფერ ამას ხელმძღვანელობს მწყრთნელი ტრაპატონი. კარგია, რომ ჩემპიონი ჩვენ ჭალაძის გუნდი გახდა, თან ჩვენს ოჯახს თქროს შეადლი შეეძლო, „ინტერის" მცვლი ჯუნგლის ხომ ჩემი უფროსი ძმაა.

● **რაკის თამაშობა სხვადასხვა კლუბებში?**

— ბავშობაში ტრავალატორი გამოგდიოდით. ბერიძე მიგეყვანეს „ინტერში". ჩემი ძმა მიორწყის, მე კი უკან გამიშვეს. ამ დროს „მილანში" შემთამდა ცნობილი შეიდი სპეციალისტი ნოლს ლიდერობილი. მან ბოდნ ნაგდო ჩემი ფიზიკური სისუსტე და „ლიბეროს" პოსტზე დამაყენა. ეს, უკვე 15 წელია, ამ პოზიციაზე ვთამაშობ.

● **რა ვხდებოდა „ლიბეროს" ფუნქციებში?**

— ყველაფერი! ის, რომ შემიძლია დაცვაში თამაშიც და შეტევაში ჩართვაც, გოლის გატანა. ჩემთვის, როგორც „ლიბეროსთვის" არ არსებობს შეზღუდვა. ამაზე ოტაკვან ხოლმე, თავისუფალიო, როგორც „ლიბეროსთვის" ასეთი ტერმინი" მიდებული მონაწილეობას ქვეშ ხოლოდ გამორკეთილ ფეხბურთელს ერთად რუსეთელის პირველობის შემდეგ, იგნის-ივლისში, უნდა ჩატარდეს საქართველოს საფეხბურთო თასის გათამაშება. აქ მონაწილეობას მიიღებენ უმაღლესი და პირველი ლიგების ჯგნდები.

ოფიციალურად უნდა შეიქმნას საქართველოს ნაკრებიც, საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციი უნდა შეიდეს უფროსს, შემდეგ კი ფიფა-ს შემადგენლობაში. ეროვნული პირველობის ორი პრობლემი თასის მფლობელთან ერთად მონაწილეობას მიიღებს ევროპის საკლუბო ტურნირებში. ვფიქრობ, ჩვენი ჯუნგები ღირსეულ წინააღმდეგობას გაუწევენ ევროპის საკლუბო ოფიციანტებს.

დაბოლოს, მინდა ვთქვიდი მივმართო საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციას — რა ვიციშლის ხელს დისკუსიაში ჩაებას სპეციალისტები? მათ ხომ ყველაზე უკეთ იციან, რა სჯობს და რა არა.

თამაზ მთიულიშვილი,
X კლასის მოსწავლე.
თბილისი.

სწორი გზით განვითარებისათვის

ლუბოვაროდ მიმაჩნია, რომ პოზიტიური ცვლილებები ჩვენი ცხოვრების ყველა სფეროს უნდა შეეხოს, მათ შორის, ეროვნულ სპორტსაც.

ვინ მოთვლის, რა დიდი წელი ნ შეიტანეს სათანადოდ დაუფასებლად ქართველმა ოსტატებმა ე. წ. სსრ კავშირის ნაკრები გაწყდების მსოფლიო თუ ოლიმპიურ გამარჯვებებში, გასაკვირებით ფეხბურთში, ჭიდაობაში, ჭიდაკაჭში, კალათბურთში, ხელბურთში, წყალბურთში, ჩოგბურთში, მძლეოსნობაში, ტანვარჯიშში, ველოსპორტში... მარტო 1960 წლის ეკონომიკის საფეხბურთო თასის ფინალი რად ღირს, ხოლო 1982 წელს შედგენილ ყველა დროის სიმბოლურ ნაკრებში პროკურტიულად ყველაზე მეტი ქართველი მოხვდა. მაგრამ დაფასებულა და აღიარების ნაცვლად ისევ და ისევ უმადურობაა და შეურის მოწერილი ვართ!..

ისიც ღრმად მწყმს, რომ გარკვეული პირობებში მსოფლიო ჩემპიონატებში შესაძლო მონაწილეობის შემთხვევაში საქართველოს ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრები გაცილებით მაღალ, სააბერო დონეზე დაიკვეთებდა, ვიდრე რუსეთისას!..

ვფიქრობ, საფეხბურთო 1960 წელს მოსკოვში, თოფილან მინდორზე გამართულ საგვეშირო თასის ტურგაკეულ ფინალს, ანდა ეროვნულებთან ჩაფილილ წყვეტას საკუთარ მოედანზე, 1978 წელს „ისტრიაულ" მატჩს ეროროშილოვგრადის „ზარიასთან". კარგად გვახსოვს, რომ ლატშევის, ბალკანოვის, ცაცოვკინის, ბოტეკჯოს, დუდკოს, ბუზუნიაკოვის და სხვათა ამსოფლიურ ტურნირა განუკითხათან მრავალჯერ დაგვაკარგვინა მატჩებზე დასწრების ზალით და ჩემპიონობაც კი. წინააღმდეგ დაგვგნილი ტრაგედი რომ არა, ველოსპორთ უფრო ნაყოფიერი იქნებოდა ჩვენთვის, ვიდრე ახლა. ფეხბურთის მსგავსად ველოსპორტის რაცხას დღეს კრიზი მოეგება... ფეხბურთის ფედერაციის წარმომადგენლებო, ნუ ხედავთ ამ ფაქტებში ანალოგიას?

● **რაკის თამაშობა სხვადასხვა კლუბებში?**

— ბავშობაში ტრავალატორი გამოგდიოდით. ბერიძე მიგეყვანეს „ინტერში". ჩემი ძმა მიორწყის, მე კი უკან გამიშვეს. ამ დროს „მილანში" შემთამდა ცნობილი შვიდი სპეციალისტი ნოლს ლიდერობილი. მან ბოდნ ნაგდო ჩემი ფიზიკური სისუსტე და „ლიბეროს" პოსტზე დამაყენა. ეს, უკვე 15 წელია, ამ პოზიციაზე ვთამაშობ.

● **რა ვხდებოდა „ლიბეროს" ფუნქციებში?**

— ყველაფერი! ის, რომ შემიძლია დაცვაში თამაშიც და შეტევაში ჩართვაც, გოლის გატანა. ჩემთვის, როგორც „ლიბეროსთვის" არ არსებობს შეზღუდვა. ამაზე ოტაკვან ხოლმე, თავისუფალიო, როგორც „ლიბეროსთვის" ასეთი ტერმინი" მიდებული მონაწილეობას ქვეშ ხოლოდ გამორკეთილ ფეხბურთელს ერთად რუსეთელის პირველობის შემდეგ, ივნის-ივლისში, უნდა ჩატარდეს საქართველოს საფეხბურთო თასის გათამაშება. აქ მონაწილეობას მიიღებენ უმაღლესი და პირველი ლიგების ჯგნდები.

ოფიციალურად უნდა შეიქმნას საქართველოს ნაკრებიც, საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციი უნდა შეიდეს უფროსს, შემდეგ კი ფიფა-ს შემადგენლობაში. ეროვნული პირველობის ორი პრობლემი თასის მფლობელთან ერთად მონაწილეობას მიიღებს ევროპის საკლუბო ტურნირებში. ვფიქრობ, ჩვენი ჯუნგები ღირსეულ წინააღმდეგობას გაუწევენ ევროპის საკლუბო ოფიციანტებს.

დაბოლოს, მინდა ვთქვიდი მივმართო საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციას — რა ვიციშლის ხელს დისკუსიაში ჩაებას სპეციალისტები? მათ ხომ ყველაზე უკეთ იციან, რა სჯობს და რა არა.

თამაზ მთიულიშვილი,
X კლასის მოსწავლე.
თბილისი.

ოვოშჯოთ გაცილება ა. ბიშაქს!

ფეხბურთის მოყვარულმა „ლელის" ფერცლებზე წამოჭრეს საკითხი იმის თაობაზე, რომ სპირია დიდი ფეხბურთიდან სეზიემ გაცილება მოეწყოთ თბილისის „დინამოსა" და სსრ კავშირის ნაკრების კაპიტანს, ცნობილ დამსახურებულ ოსტატს ალექსანდრე ჩივაძეს. არა ისეთი სტადიონზე, როგორიც უკვე იყო, არამედ სხვებთ, მაგ.მტბანეთი, ან, კიდევ ფეხბურთიელ ოლეგ ბლოხინს რომ ჰქონდა.

გაცილების რატეალი საჭიროა კარგად მოეფიქრით, ყველაფერი ავწონ-დავწონოთ, თოთაშეში გუნდების შემადგენლობას, ალბათ, თვითონ ა. ჩივაძე შემოგვთავაზებს, საჭიროა შეიქმნას სათანადო კომისიტეტი, რომელიც ყველა რთულ საკითხს წყრმატებით გადაჭრის.

შერე? შერე დღის წესრიგში უნდა დავაყენოთ ბორის პაიჭაძის საუბიდლიო მატჩი, გაისად მას 75 წელი უსრულდება, ეს თარიღი კი მთელმა საქართველომ სახვიმოდ უნდა აღნიშნოს.

ნუგზარ ჯორბენაძე,
ბაგრატ წუარხოლავი.

რატომ დუმან სპეციალისტები?

გაგრა-ბიჭვინთა ველოსპორტული ბანაკის საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატი

დიდი ინტერესით ველოსპორტსმენები „ლელოში" გამოქვეყნებულ მასალებს, რომელშიც ეროვნული ჩემპიონატის შეჭრნის ხარვეზებს ეხება. ვიზიარებ აზრს, რომ ჩვენს ფეხბურთის სრული რეორგანიზაციაა ჩახედობა, ამასთან დაკავშირებით მინდა საკუთარი აზრი მოგახსენოთ.

ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის უმაღლეს ლიგაში უნდა მონაწილეობდეს 12 გუნდი: თბილისის „დინამო", ლანჩხუთის „გურია", ბათუმის „დინამო", ჭიათურის „ტორპედო", სოხუმის „დინამო", სამტრედიის „ლოკომოტივი", ხაშურის „ტორპედო", ქობულეთის „ლოკომოტივი", ჯორის „დელა", ფოთის „კოლხეთი", ხოსპის „კოლხეთი", რუსთავის „მეტალურგი", ოზურგეთის „მერცხალი", თბილისის „ვეკადენი". პირველობა უნდა ჩატარდეს ორ ეტაპად, სექტემბრიდან მაისადეი. პირველ ეტაპზე გუნდები წრიულ სისტემით (წინ და სტემით) ეთამაშებიან ერთმანეთს, მეორე ეტაპზე, საიმისოდ, რომ ყოველ ქალაქ პირველ გადამორიცხოს, I–IV ადგილებზე გასული გუნდები ფინალურ ასპარეზობაში შეხვდებიან ერთმანეთს, ხოლო ბოლო ორ ადგილზე გასულნი კი ეკრძალ წოდებულ ბანაკში ერთ კვირას ატარებენ. ამ ბანაკში ველოსპორტსმენები ერთად ისვენებენ, ერთად ვარჯიშობენ, ერთად ჭამენ, ერთად ისვენებენ. ეროვნული პირველობის ორი პრობლემი თასის მფლობელთან ერთად მონაწილეობას მიიღებს ევროპის საკლუბო ტურნირებში. ვფიქრობ, ჩვენი ჯუნგები ღირსეულ წინააღმდეგობას გაუწევენ ევროპის საკლუბო ოფიციანტებს.

დაბოლოს, მინდა ვთქვიდი მივმართო საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციას — რა ვიციშლის ხელს დისკუსიაში ჩაებას სპეციალისტები? მათ ხომ ყველაზე უკეთ იციან, რა სჯობს და რა არა.

თამაზ მთიულიშვილი,
X კლასის მოსწავლე.
თბილისი.

სწორი გზით განვითარებისათვის

ლუბოვაროდ მიმაჩნია, რომ პოზიტიური ცვლილებები ჩვენი ცხოვრების ყველა სფეროს უნდა შეეხოს, მათ შორის, ეროვნულ სპორტსაც.

ვინ მოთვლის, რა დიდი წელი ნ შეიტანეს სათანადოდ დაუფასებლად ქართველმა ოსტატებმა ე. წ. სსრ კავშირის ნაკრები გაწყდების მსოფლიო თუ ოლიმპიურ გამარჯვებებში, გასაკვირებით ფეხბურთში, ჭიდაობაში, ჭიდაკაჭში, კალათბურთში, ხელბურთში, წყალბურთში, ჩოგბურთში, მძლეოსნობაში, ტანვარჯიშში, ველოსპორტში... მარტო 1960 წლის ეკონომიკის საფეხბურთო თასის ფინალი რად ღირს, ხოლო 1982 წელს შედგენილ ყველა დროის სიმბოლურ ნაკრებში პროკურტიულად ყველაზე მეტი ქართველი მოხვდა. მაგრამ დაფასებულა და აღიარების ნაცვლად ისევ და ისევ უმადურობაა და შეურის მოწერილი ვართ!..

ისიც ღრმად მწყმს, რომ გარკვეული პირობებში მსოფლიო ჩემპიონატებში შესაძლო მონაწილეობის შემთხვევაში საქართველოს ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრები გაცილებით მაღალ, სააბერო დონეზე დაიკვეთებდა, ვიდრე რუსეთისას!..

ვფიქრობ, საფეხბურთო 1960 წელს მოსკოვში, თოფილან მინდორზე გამართულ საგვეშირო თასის ტურგაკეულ ფინალს, ანდა ეროვნულებთან ჩაფილილ წყვეტას საკუთარ მოედანზე, 1978 წელს „ისტრიაულ" მატჩს ეროროშილოვგრადის „ზარიასთან". კარგად გვახსოვს, რომ ლატშევის, ბალკანოვის, ცაცოვკინის, ბოტეკჯოს, დუდკოს, ბუზუნიაკოვის და სხვათა ამსოფლიურ ტურნირა განუკითხათან მრავალჯერ დაგვაკარგვინა მატჩებზე დასწრების ზალით და ჩემპიონობაც კი. წინააღმდეგ დაგვგნილი ტრაგედი რომ არა, ველოსპორთ უფრო ნაყოფიერი იქნებოდა ჩვენთვის, ვიდრე ახლა. ფეხბურთის მსგავსად ველოსპორტის რაცხას დღეს კრიზი მოეგება... ფეხბურთის ფედერაციის წარმომადგენლებო, ნუ ხედავთ ამ ფაქტებში ანალოგიას?

ბოლო ხანებში იტალიის საფეხბურთო შინდერებზე გაბრიელა წერასრგის დარდევა მაყურებელთა მხრივ, ცრემლი, ეროვნული ჩემპიონატები უღისცხლონობა ტრიბუნებზე ნორმად იქცა.

ამასთან დაკავშირებით იტალიის ფეხბურთის ფედერაციამ მცირი ღონისძიებები შეიმუშავა ხულიანობის სანრნაობრძივად, ეს სანქციები ძალაში შევა წლიური სეზონის დამთავრებისთანავე.

იტალიის კლუბები ამიერიდან საკუთარ, უშუალოდ პასუხისმგებლებში არიან თავიანთი გულშემატკივრების უღირს საქციელზე და მათ მიერ ჩადენილ ნებისმიერ ხულიან ან ეგრეთ წოდებულ „გადასასვლელ ტერნინში" მიდებენ მონაწილეობას ქვეშ ხოლოდ გამორკეთილ ფეხბურთელს ერთად რუსეთელის პირველობის შემდეგ, ივნის-ივლისში, უნდა ჩატარდეს საქართველოს საფეხბურთო თასის გათამაშება. აქ მონაწილეობას მიიღებენ უმაღლესი და პირველი ლიგების ჯგნდები.

ოფიციალურად უნდა შეიქმნას საქართველოს ნაკრებიც, საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციი უნდა შეიდეს უფროსს, შემდეგ კი ფიფა-ს შემადგენლობაში. ეროვნული პირველობის ორი პრობლემი თასის მფლობელთან ერთად მონაწილეობას მიიღებს ევროპის საკლუბო ტურნირებში. ვფიქრობ, ჩვენი ჯუნგები ღირსეულ წინააღმდეგობას გაუწევენ ევროპის საკლუბო ოფიციანტებს.

დაბოლოს, მინდა ვთქვიდი მივმართო საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციას — რა ვიციშლის ხელს დისკუსიაში ჩაებას სპეციალისტები? მათ ხომ ყველაზე უკეთ იციან, რა სჯობს და რა არა.

თამაზ მთიულიშვილი,
X კლასის მოსწავლე.
თბილისი.

ვინ გვიფათურებს ხელს მეგობარში?..

ადამიანები იმთავითვე შვილი საოცრება იყო ცნობილი, დღეს კი, სამწუხაროდ, მერვე საოცრებასთან შეგვიქმნა სამძე. დიახ, ქართველთა და აფხაზ ხალხთა უკანასკნელი დროის გლეჯების ურთიერთობის შესახებ მოკახსენებთ. გაუგებართო — გულწრფელად ვიამბობ ამ სტრიქონს.

თამამად შემიძლია გითხრათ, რომ მთელი ჩემი სპორტული კარიერის მანძილზე გეგრელი მუდამ აფხაზთის ფეხბურთელები მყავდნენ, ასე ვთქვათ, ერთ ტაფაში ვიხარშებოდით და ვიწვოდით, ერთად გვიზარალა მოგება და ერთადვე განვიცდიდით მარცხსაც. რამდენი ერთი დავისახელო: ქლადემენ მარღანია და ვალტერ სანაია, ნიაზი ძაძამია და ბორის ხასაია, იური ვარდღომიადი და იური გრამატიკოპულო, ანატოლი ნორაკიძე და ზურაბ სოტკილავა, ვლადიმერ ბარქაია და გიორგი სიჭინავა, გიორგი გვაზავეული, ვიტალი დარასელია, სხვანი და სხვანი.

თბილისის „დინამოში“ დღესაც არიან აფხაზთის ფეხბურთის აღზრდილნი გრიგოლ ცაავა, ამრან ცქიავა, თემურ ქუცნაია...

დინამოელების სეზონისწინა შეკრებები, როგორც წესი, გაგრას ან ლესელიძეში — აფხაზეთის ამ თვალწარმტაც ადგილებში გვქონდა. ამხანაგურ მატჩებსაც ვმართავდით აქ თუ სოხუმში ადგილობრივ ფეხბურთელებთან. დამჯერეთ, სტადიონზე მოსული უცებ ვერც მიხვდებოდა, რომელ გუნდი იყო მასპინძელთა და რომელი — სტუმრებისა. ტრიბუნები მხურვალედ უქერდნენ მხარს ორივე გუნდს, გულშემატკივრები ტაშს უკრავდნენ ოსტატურ, ლამაზ თამაშს.

რამდენი რამ სასიამოვნო და სასიხარულო მაგონდება აფხაზეთში გაზაფხულ ფეხბურთელებთან ურთიერთობისას, რამდენი სიცარიელე მახსოვს თითოეული მათგანიდან — ჩემი ვოვასაგან, ჩემი ნიაზისაგან, ჩემი ბორისაგან, ჩემი ვალერასაგან, ჩემი გიგასაგან, ჩემი ორი იურასაგან... თითოეული მათგანი ჩემი გულწრფელ, კარგი მეგობარი იყო და მეც მუდამ გამოყობილი მათთან ესოდენ ქკთილ ურთიერთობით. ამასთან ისინი ჭარბულ ფეხბურთის ჭიშკრიდან პარტიორება იყენენ, მისი ღირსეული დამცველნი და თანამოაზრენი. რა დამავიწყებს იმ მძიმე წუთებს, როდესაც მთელმა საქართველომ ივლოცა საყვარელი ფეხბურთელების ვლადიმერ მარღანიას და ვიტალი დარასელიას ტრაგიკული დაღუპვა, როგორ გამაცილა თბილის-ქალაქმა ისინი უკანასკნელ გზაზე აფხაზეთისაკენ — დრანდასა და ოჩამჩირეში, ჩვენც, თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელები ჩავედით აფხაზეთში.

მთლიც რა ხდება დღეს?! საგონებელში ვართ ყველა, ვინ გვიყვარვს, ვინ აფათურებს ბინძურ ხელს ჩვენს სულებში, ვის უნდა ნაცარტუტაც აქციოს ჩვენი საბელვანი წარსული, მტრად გამადოს ერთი მწოს ეს ორი მოსიყვარულე, ათი-ათი ხალხი?

ეჭვი არაა, ჩვენი ისტორიის ამრევნი უმკერესად დაისჯებიან. არც ქართველები, არც ნამდვილი აფხაზები არავის მიეცემთ იმის უფლებას, რომ ვინღაც გარეშეებმა არიონ ჩვენი ცხოვრება, მოწამლონ ჩვენი მომავალი, ჩვენი ახალგაზრდობა, ჩვენი ხვალინდელი დღე.

მტკიცედ მჯერა, რომ სიკეთე გაიმარჯვებს.

ვიქტორ ჯოჯუა,
სპორტის ოსტატი, ორმაკრატის „დინამოს“ უოფილი ფეხბურთელი, საქართველოს კულტურის დამსახურებული მუშაკი და სპორტის თავმჯდომარის მოადგილე.

ჩვენგანმარტოსულთა შემთხვევაში

იუპა. საიგენტოს საინფორმაციო ბიულეტენი სისტემატურად აქვეყნებს ცნობებს მსოფლიოს უძლიერეს ჩოგბურთელთა შემოსავლის შესახებ. ბოლო შეკრებათა გათვალისწინებით წლევანდელი წლის დასწყისიდან მნიშვნელოვან ფინანსურ წარმატებებს მიაღწიეს:

ვაჟებში: ბორის ბეკერმა (გფრ) — 862526 დოლარი, ივან ლენდლმა (ჩეხოსლოვაკია) — 803805, სტეფან ედბერგმა (შვედეთი) — 640402, ჯონ მაკენროემ (აშშ) — 419574, მაიკლ ჩანგმა (აშშ) — 376992...

ქალებში: შტეფი გრაფმა (გფრ) — 939905 დოლარი, მარტინა ნავრატილოვამ (აშშ) — 433464; არანტა სანჩესმა (ესპანეთი) — 402523, გაბრიელა საბატინიმ (არგენტინა) — 365301 და ჰელენა სუკოვამ (ჩეხოსლოვაკია) — 283 629.

საინტერესოა საბჭოთა ჩოგბურთელ ქალთა შემოსავლის ოდენობა: ნაბილია ჩვენგვი ამ კლასიფიკაციაში მეცხრე ადგილზე იმყოფება (163108 დოლარი), ლარისა სავჩენკო კი მეათეზე (147997).

რედაქტორი
თ. გაჩეჩილაძე.

თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის „დინამოს“ სტადიონი
(ა. წერეთლის გამზირი № 2)

5 და 6 აგვისტო

ხელოვნების ცენტრი „იბერია“ წარმოადგენს, როგ-ჯგუფებს „ხლა-უერბოუ“ და „დუუველ“ პოლანდია.

დასაწყისი 21 საათზე.

კონცერტზე დასაწერები ბილეთები გაიყიდება სტადიონის სალაროებში 4, 5 და 6 აგვისტოს დილის 10 საათიდან, 19 საათამდე. (შესვენებაზე 14 -15 საათამდე) ხოლო ორგანიზაციებში 4 აგვისტოს.

ბანონემენტები და ყველა სახის საშვი ძალაში არაა.

„ლოკომოტივის“ სტადიონი
(ა. ჭავჭავაძის გამზირი, 74)

3 აგვისტო

რაგბი

სსრ კავშირის ჩემპიონატი

„ელვა ვალი“ (თბილისი) — „ავიატორი“ (ყიევი)

დასაწყისი 19 საათზე

გათამაშდება ლატარია „ეროვლის“ უროგიდ შეძენის უფლების მოსპოვებლად.

„სპორტპროგნოზის“, 32-ე ტირაჟის პრობაჟა (12–14 აგვისტო)

სსრ კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში (უმაღლესი ლიგა)

		პროგნოზი		
1. „ტალგირისი“ (ვილნიუსი) — „მეტალისტი“ (ხარკოვი)	13.VIII	80	10	10

სსრ კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში (მეორე ლიგა)

2. „ზარია“ (ვოროშილოვგრადი) — „ხიმკი“ (ხიმკი)	13.VIII	40	50	10
3. „ლუჩი“ (ვლადივოსტოკი) — „ზვეზდა“ (პერმი)	13.VIII	70	20	10
4. „არტანი“ (ორჯონიკიძე) — „სპარტაკი“ (ორჯონიკიძე)	13.VIII	70	20	10
5. „ლოკომოტივი“ (ნიკა) — „დინამო“ (ბარნაული)	13.VIII	80	50	20
6. „სელენგა“ (უდან-უდე) — „ტომი“ (ომსკი)	13.VIII	10	60	30

სსრ კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში (პირველი ლიგა)

7. „ჟუკოვეც“ (ვორონეჟი) — „ბეოლეი“ (ტოლიატი)	14.VIII	60	30	10
8. „როსტსელმაში“ (როსტოვი) — „ზენიკი“ (იჟორსკი)	14.VIII	40	40	20
9. ცსკა — „ფაზოპრომორი“ (ტაშკენტი)	14.VIII	70	20	10
10. „დონეცკი“ (როგა) — „დინამო“ (მინსკი)	14.VIII	10	80	10
11. ახ „ლოკომოტივ“ (ფრუნე) — „ყუბანი“ (კრასნოდარი)	14.VIII	20	60	20
12. „ნისტრუ“ (კიშინიოვი) — „სპარტაკი“ (ორჯონიკიძე)	14.VIII	60	30	10
13. „ტორპიდო“ (ხიმფერმოპოლი) — „ნეფტჩი“ (ბაქო)	14.VIII	20	70	10

სამხრეთული ხასიათი

30 ივლისს, „პოკენჰაიმში“ (გფრ) გაიმართა მსოფლიო ჩემპიონატის მეცხრე ეტაპი „ფორმულა-1“ ლასის ავტომობილში. გათამაშდა ამ ჭიგუნის „გრან პრი“. დაიწყო ასპარეზობის მეორე ნახევარი.

„პოკენჰაიმის“ სიგრძე 6,797 კ.მ.ია. 44 წრე კი შეადგენს 299, 068 კმს.

ტრასის რეკორდი ეკუთვნის ალაინდრონ ნანინის (ტოლია, „ბენეტონ-ფორდი“). შარშან მან ერთი წრე გაიარა 2 წუთსა და 03,032 წამში (საშუალო სიჩქარე — 198, 884 კმ სთ).

საკვალიფიკაციო რბოლა კვლავ აირტონ სენამ მოიგო (1 წუთი და 42,300 წამი). ეს ბრაზილიელი პილოტის 36-ე საუკეთესო შედეგია.

სტარტის შემდეგ ბერგერმა მკვეთრად აიღო სჯე მარცხნივ და სცადა დაწინაურებულიყო. ავსტრიელი პილოტის ამ მანევრმა კინაღამ კატასტროფა გამოიწვია, მაგრამ მეტოქეებმა მას წინ გასცეს. საშუალება მისცეს და ყველაფერი მშვიდობიად დამთავრდა. ბერგერს მიაყვა ხუთეული აირტონ სენას წინამძღოლობით. მაგრამ ავსტრიელი პილოტი დიდხანს არ ლიდერობდა. ერთ-ერთი მოსახვევის გავლისას მან ვერ დაიმარჯვა ავტომობილი, „ფერარი“ პირქვე ავარდა და ტრასის გარეთ, ბეტონის ბარიერთან. მეოთხედად ამრის, პილოტი არ დაშავებულა. მანამდე კი „მაკლარენის“ ორმა პილოტმა ისტატურად ჩამოიტანეს მეტოქეები. დაწინაურდა სენა. დადგა საბოლოვის გამოცვლის დრო და ამ ჯიხდა მოულოდნელი რამ. „მაკლარენის“ მექანიკოსები, რომლებიც სისწრაფით გამოირჩევიან, დიდხანს მოულოდნელ სამუშაოს — 23 წამში დაასრულეს. შეიქმნა ლიდერის პოზიციის დაკარგვის საშიშროება და სენა თავბრუდამხვევი სიჩქარით გაემართა ფინიშისკენ. ოცი ყოველ წრეზე უკიდეს წამებს აღწევ პრობლემს. 43-ე წრეზე გაუსწორო კიდევ თანაგუნდელს და ფინიშის ზაზიე პირველნი გადაჭრეთა. ამ დროს სხვათა შორის 18 წამს შეადგენდა.

აირტონ სენამ მე-18 „გრან-პრი“ მოიპოვა და მეოთხე — წლევანდელ სეზონში. მთელ დისტანციაზე მან გაიარა 1 საათი, 21 წუთსა და 43,302 წამი. გარდა ამისა მან ტრასის რეკორდიც დაამყარა — 1 წუთი და 45,884 წამი (საშუალო სიჩქარე — 231,094 კმ სთ). ამით ბრაზილიელმა პილოტმა ნანინის შარშანდელი შედეგი გაიმეორებინა.

ტაბლის ხაპილიო შედეგები:

1. აირტონ სენა (ბრაზილია) — 9; 2. ალენ პროსტი (საფრანგეთი) — 6 (ორივე „მაკლარენ-ჰონდა“); 3. ნაიჯელ მენსელი (ინგლისი, „ფერარი“) — 4; 4. ბრაიან ბაბერი (ტალია, „ულემს-ბენონ“) — 3; 5. ნელსონ პიკე (ბრაზილია, „ლოტუს-ჯიდი“) —2; 6. დერეკ უორვიკი (ინგლისი, „ტროუზ-ფორდი“) — 1 ქულა.

პირობი ჩათვლა:

1. ალენ პროსტი — 53; 2. აირტონ სენა — 36; 3-4. რიკარდო პატრეზი, ნაიჯელ მენსელი — 25-25; 5. ტიერი ბუტსანი — 13; 6. ალესანდრო ნანინი — 12,7. ნელსონ პიკე — 8; 8. მიქელ ალბორეტო — 6; 9-10. ჯონ პერბერტი, დერეკ უორვიკი — 5-5; 11-15. მაურიციო გუჯელმინი, სტეფანო მოდენა, ედი ჩივერი, ანდრეა დე ჩეზარისი, ალეჯ ყაჟი — 4,4; 16-17. კრისტიან დანეკი, ჯან ალესი — 3-3; 18-20. რენე არნუ, სტეფან იოჰანსონი, პიერლუიჯი მარტინი — 2-2; 21-25. ჯონათან პალმერი, გაბრიელე ტარკინი, მარტან ბრანდლი, ოლივიე გრეიარი, ფაბიო პერეს სალა — თითო ქულა.

კონსტრუქტორთა პირველობა:

1. „მაკლარენი“ — 89; 2. „უილიამსი“ — 38; 3. „ფერარი“ — 25; 4. „ბენეტონი“ — 17; 5. „ტიირელი“ — 10; 6. „ეროუზი“ — 9; 7-8. „დალარა“, „ლოტუსი“ — 8-8; 9. „ბრაბემი“ — 5; 10. „მონრი“ — 4; 11-13. „რიალი“, „ლიჟიე“, „მინარდი“ — 3-3; 14. „ონიქსი“ — 2; 15. „ა-ყეე-უსი“ — 1 ქულა.

ჩემპიონატის მეათე ეტაპს გაიმართება 13 აგვისტოს, უნგრეთში, „ჰუნგარორინგზე“.

დავით ჯაგნიძე.

ჩვენი მისამართი:
წერილებისთვის — 380096, თბილისი, ლენინის ქ. 14, ტელეფონებისთვის — თბილისი, „ლელა“.

რედაქციის ტელეფონები:
წერილების განყოფილება — 93-97-55, სპორტი — 93-97-52, ინფორმაციის განყოფილება — 93-97-58, „ბერძანი“ — 93-97-26, „მარიუ“ — 93-97-27.

ჩვენი ანგარიში 66435

საქართველოს კპ ცკ-ის გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორდენიანი სტამბა. 380096, თბილისი, ლენინის ქ. 14. ობიექტის ოფსეტური წესით ნაბეჭდი. შეკვეთა 20.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 ტი 10460